

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. május 16.

VILLAMOSIPAR ÉS ELEKTRONIKA ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2018. május 16. 8:00

I.

Időtartam: 60 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzők használhatók. Az íráshoz tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni. Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

I. feladatlap

Egyszerű, rövid feladatok

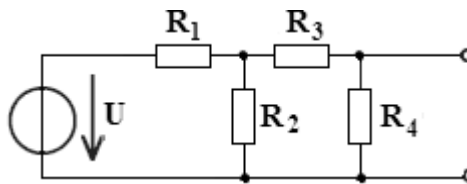
Maximális pontszám: 40

- 1.) Töltse ki a táblázat üres celláit! A táblázatnak egy induktivitás áramának frekvenciafüggését kell kifejeznie. Az induktivitás ideálisnak tekinthető. A feszültség effektív értéke nem változik. (3 pont)

f (Hz)	50	100	200	400
I (mA)	120			

- 2.) Határozza meg az alábbi aktív kétpólus eredő belső ellenállását! (3 pont)

Adatok: $R_1 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 3 \text{ k}\Omega$, $R_3 = 2 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 5 \text{ k}\Omega$

$R_b =$

- 3.) Határozza meg egy párhuzamos RC kapcsolás impedanciáját! (3 pont)

Adatok: $R = 2 \text{ k}\Omega$, $X_C = 4 \text{ k}\Omega$

$Z =$

- 4.) Határozza meg egy szinuszosan váltakozó feszültség pillanatnyi értékét a periódus kezdetétől számított $t = 50 \text{ }\mu\text{s}$ idő múlva! (3 pont)

Adatok: $U_{\text{eff}} = 1 \text{ V}$, $f = 2 \text{ kHz}$

$u(t) =$

- 5.) Határozza meg az egyfázisú fogyasztón fellépő meddő teljesítményt a látszólagos teljesítmény (S) és a hatásos teljesítmény (P) ismeretében! (2 pont)

Adatok: $S = 1,2 \text{ kVA}$, $P = 1 \text{ kW}$

$Q =$

- 6.) Rajzoljon egy egyszerű felüláteresztő szűrőként működő négypólust! Tartalmazza a rajz a bemeneti (u_1 és i_1), valamint a kimeneti (u_2 és i_2) feszültségek és áramok irányát is! (3 pont)

Alkatrészek: 1db R – ellenállás és 1db C – kondenzátor

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.) Töltse ki a táblázat üres celláit!

(3 pont)

A_P (teljesítményerősítés viszonzyszámban)

a_P^{dB} (teljesítményerősítés decibelben)

A_P	0,5	1		10
a_P^{dB}	-3,01		3,01	

8.) Határozza meg egy közös source-ú erősítő alapkapsolás feszültségerősítését terhelt kimenet esetén!

(3 pont)

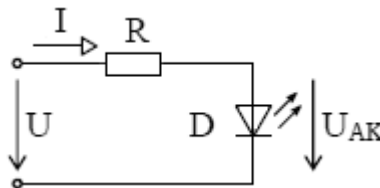
Adatok: $y_{21S} = 4 \text{ mS}$, $y_{22S} = 40 \text{ } \mu\text{S}$, $R_D = 6 \text{ k}\Omega$, $R_t = 10 \text{ k}\Omega$

$$A_{ut} =$$

9.) Határozza meg az alábbi kapcsolásra adható U feszültség maximális értékét!

(3 pont)

Adatok: $U_{AKmax} = 1,5 \text{ V}$, $I_{max} = 20 \text{ mA}$, $R = 250 \text{ } \Omega$

$$U_{max} =$$

10.) Határozza meg egy erősítő feszültségerősítését viszonzyszámban (A_u)!

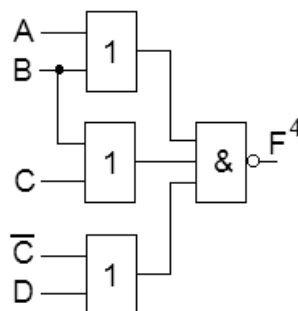
(2 pont)

Adatok: $A_i = 40$, $R_{be} = 1 \text{ k}\Omega$, $R_t = 10 \text{ k}\Omega$

$$A_u =$$

11.) Írja le az alábbi négyváltozós logikai hálózat kimeneti függvényét!

(2 pont)

$$F^4 =$$

12.) Írja le az alábbi logikai függvény konjunktív sorszámos alakját! (2 pont)

$$F^3 = \Sigma^3(2,3,5,7)$$

$$F^3 =$$

13.) Töltse ki a JK tároló alábbi vezérlési táblázatát! (2 pont)

J	K	Q_{n+1}
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	

14.) Az alábbi áramutas rajz egy reteszelő kapcsolást ábrázol. Helyezze el a hiányzó tervjeleket a rajzon! (4 pont)

Az alábbi tervjelek közül válasszon:

NK – kikapcsolás nyomógomb

1NB – egyik bekapcsolás nyomógomb

2NB – másik bekapcsolás nyomógomb

1MK – egyik mágneskapcsoló

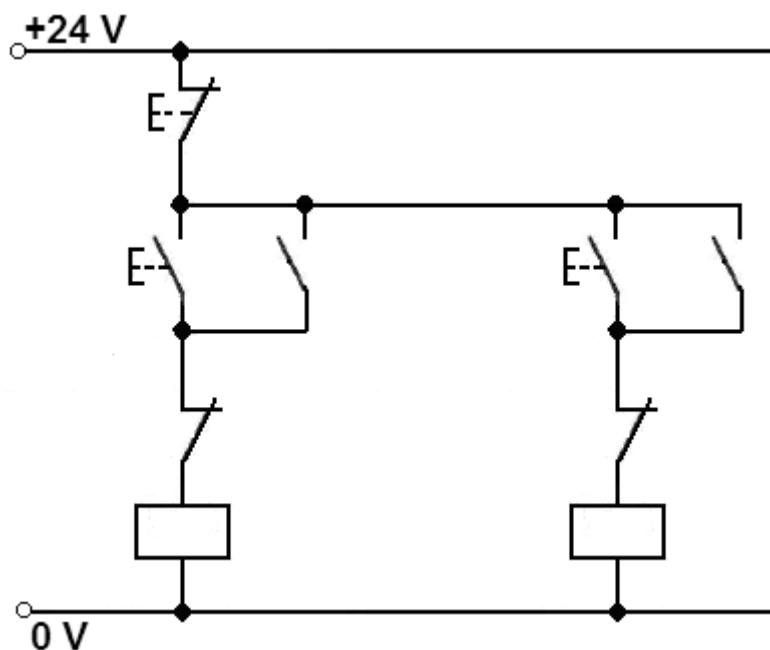
2MK – másik mágneskapcsoló

1MK-1 – egyik mágneskapcsoló 1-es jelű záróérintkezője

1MK-2 – egyik mágneskapcsoló 2-es jelű bontóérintkezője

2MK-1 – másik mágneskapcsoló 1-es jelű záróérintkezője

2MK-2 – másik mágneskapcsoló 2-es jelű bontóérintkezője

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 15.) Döntse el az alábbi állításokról, hogy a melyek igazak, és melyek hamisak!
Választását az IGAZ vagy a HAMIS szó megfelelő cellába írásával jelölje!
(2 pont)**

Állítás	Döntés
A vezérlés nyílt hatásláncú irányítás.	IGAZ
Az áramutas rajzban az érintkezőket nyugalmi állapotban ábrázoljuk.	
Szabályozásokban az integráló tag gyorsítja a működést.	

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
I. feladatlap Egyszerű, rövid feladatok	1.	3		40	
	2.	3			
	3.	3			
	4.	3			
	5.	2			
	6.	3			
	7.	3			
	8.	3			
	9.	3			
	10.	2			
	11.	2			
	12.	2			
	13.	2			
	14.	4			
	15.	2			
Az I. feladatlap pontszáma				40	

_____
dátum

_____
javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
I. Egyszerű, rövid feladatok		

_____
javító tanár

_____
jegyző

_____
dátum

_____
dátum

Megjegyzések:

- Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad.
- Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő.

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. május 16.

VILLAMOSIPAR ÉS ELEKTRONIKA ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2018. május 16. 8:00

II.

Időtartam: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzők használhatók. Az íráshoz tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni.

Az összetett feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent.

A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy „Piszkozat” és egy „Tisztázat” készül folyamatos oldalszámozással.

II. feladatlap

Összetett feladatok

Maximális pontszám: 60

1. feladat

15 pont

Egyenáramú hálózat számítása

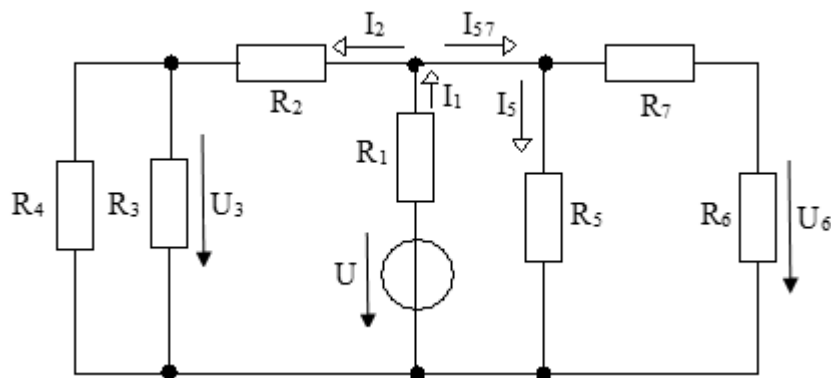
Az alábbi egyenáramú áramkörben a következő adatokat ismerjük.

Adatok:

$U = 16 \text{ V}$	$R_1 = 1 \text{ k}\Omega$
$R_2 = 2 \text{ k}\Omega$	$R_3 = 3 \text{ k}\Omega$
$R_4 = 1,5 \text{ k}\Omega$	$R_5 = 2,4 \text{ k}\Omega$
$R_6 = 2,2 \text{ k}\Omega$	$R_7 = 1,8 \text{ k}\Omega$

Számítsa ki:

- az eredő ellenállást a feszültséggenerátorhoz képest és a generátor áramát (R_e ; I_1),
- az R_2 és R_5 ellenállások áramát (I_2 ; I_5),
- az R_3 és R_6 ellenállások részfeszültségeit (U_3 ; U_6),
- az R_1 és R_4 ellenállások teljesítményeit (P_1 ; P_4)!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. feladat

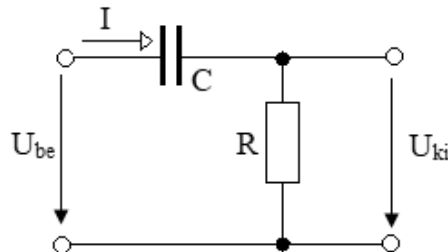
15 pont

Váltakozó áramú hálózat számítása

Egy RC négyfólyus adatai:

$$U_{be} = 24 \text{ V} \quad f = 6 \text{ kHz}$$

$$R = 1,8 \text{ k}\Omega \quad C = 22 \text{ nF}$$

Számítsa ki:

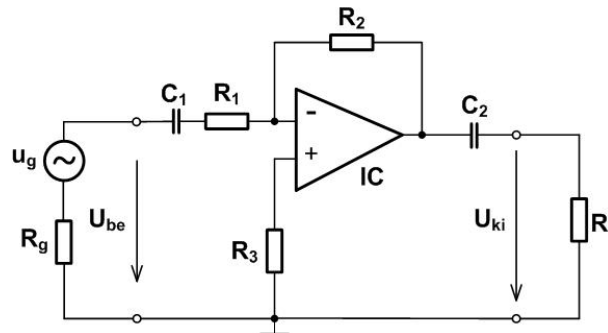
- a kapacitív reaktanciát, a bemeneti impedanciát és az áramot (X_C ; Z_{be} ; I),
- a fázisszöget és a határfrekvenciát (φ ; f_h),
- a kimeneti feszültséget és a feszültségerősítést decibelben (U_{ki} ; a_u)!
- Rajzolja meg az áramkör impedancia- és fázisszög-frekvencia jelleggörbéit!
- Mekkora induktivitást kell csatolni a kondenzátorral párhuzamosan, hogy $f_0 = 6 \text{ kHz}$ frekvencián rezgőkörre alakuljon az áramkör (L)?

3. feladat

15 pont

Műveleti erősítő méretezése

Az ábra egy visszacsatolt műveleti erősítő áramköri rajzát tartalmazza.

Adatok:

$|U_{kics}| = 12 \text{ V}$ (a műveleti erősítő maximális kimeneti feszültségének csúcsértéke)

$a_{u0}^{dB} = 100 \text{ dB}$ (a műveleti erősítő nyílthurkú feszültségerősítése)

$f_0 = 10 \text{ Hz}$ (a nyílthurkú feszültségerősítés felső határfrekvenciája)

$f_{a1} = 5 \text{ Hz}$ (a bemeneti R_g - C_1 - R_1 határfrekvenciája)

$f_{a2} = 20 \text{ Hz}$ (a kimeneti C_2 - R_t határfrekvenciája)

$R_2 = 600 \text{ k}\Omega$

$|A_{uv}| = 40$ (a visszacsatolt műveleti erősítő feszültségerősítése)

$u_g = 200 \text{ mV}$, $R_g = 500 \text{ }\Omega$

$R_t = 10 \text{ k}\Omega$

(A műveleti erősítő alapkapcsolás kimeneti ellenállása elhanyagolható.)

- Határozza meg az erősítő hiányzó munkapont-beállító ellenállásainak értékét (R_1 , R_3)!
- Határozza meg a bemeneti és a kimeneti feszültség effektív értékét (U_{be} , U_{ki})!
- Határozza meg a legnagyobb szinuszos bemeneti feszültség effektív értékét, amely még nem okoz túlvezérlést (U_{bemax})!
- Számítsa ki az erősítő felső határfrekvenciáját és határozza meg a feszültségerősítést dB-ben (f_f , A_{uv}^{dB})!
- Készítse el a műveleti erősítő frekvenciaátvitelét ábrázoló diagramot (a_u^{dB} -f)!
A diagramban a nyílthurkú és a visszacsatolt műveleti erősítő frekvenciafüggését is tüntesse fel! Az ábrákon jelölje be a legfontosabb jellemzőket (a_{u0}^{dB} , a_{uv}^{dB} , f_0 , f_{a1} , f_{a2} , f_f)!

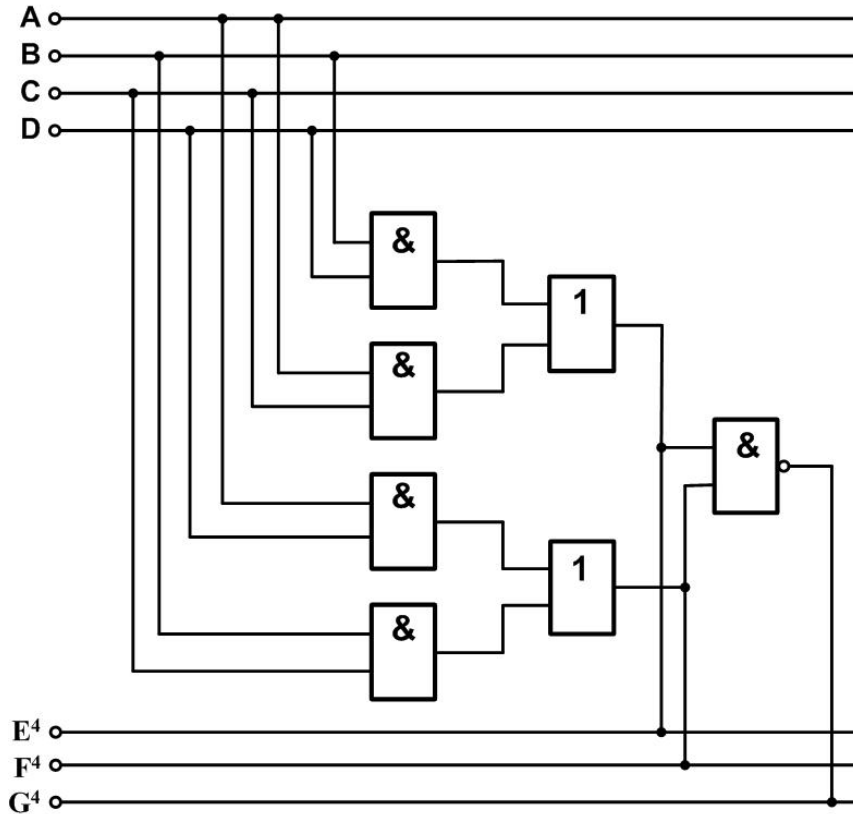
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. feladat

15 pont

Logikai függvény felírása, átalakítása és megvalósítása

Az ábra egy logikai kapukkal megvalósított négyváltozós, három kimenetű logikai áramkört tartalmaz. A legnagyobb helyi értékű logikai változót „A” betű jelöli.

- Írja fel az E^4 és az F^4 kimeneti logikai függvények algebrai alakját (E^4 , F^4)!
- Írja fel az E^4 és az F^4 kimeneti logikai függvények diszjunktív és konjunktív sorszámos alakjait (E^4_{diszj} , E^4_{konj} , F^4_{diszj} , F^4_{konj})!
- Írja fel a G^4 kimeneten megjelenő logikai függvényt (G^4)!
- Valósítsa meg a G^4 kimeneti logikai függvényt NAND rendszerben! (A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	a feladat sorszáma	pontszám			
		maximális	elért	maximális	elért
I. Egyszerű, rövid feladatok				40	
II. RÉSZ Összetett feladatok	1.	15		60	
	2.	15			
	3.	15			
	4.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

_____
dátum

_____
javító tanár

	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt
I. Egyszerű, rövid feladatok		
II. Összetett feladatok		

_____
javító tanár

_____
jegyző

_____
dátum

_____
dátum